

אילון ירדן

בדיית פלשתיין

הוצאת ליעד

’ ’ ’ ’ ’
, — ,
.
, , ,
.”

©
jarden-e@bezeqint.net ”
42504 8070 . .
2008

...

... " "

.

— , ,

.

"

. —" "

,

.

.

.

," "

— ,( ) ...

—

,

,

:

,

.

תוכן עניינים

חלק א: קללת אדריאנוס

3	.....	:
5	.....	:
18	.....	:
32	.....	:
44	.....	:
56	.....	:
58	.....	:
73	.....	:
77	.....	:
85	.....	:
92	.....	— :
98	.....	:

חלק ב: המאבק על זהות הארץ ותושביה

107	.....	' :
113	.....	:
128	.....	— :
133	.....	— :
171	.....	:

הקדמה

, ,
 ,
 , " " , .
 : , .
 , ,) " ('
 :
 - , .
 , , , ,
 , , , ,
 , , , ,
 , , , ,
 , , , ,
 , , , ,
 , , , ,

חלק א:

קללת אַדְרִיאנוֹס

פרק ב: שם הארץ קובע את זהותה הלאומית

הקשר בין שם וזהות

השם הוא אחד היסודות המשפחה
המבדילים בין אומות שונות.
הוא משקף את זהותה ההיסטורית
והתרבותית של האומה.

הקשר בין שם קיבוצי וזהות קיבוצית

השם הקיבוצי הוא זה שמייצג את
האומה כולה, ומהווה את
הבסיס לזהות הקיבוצית.
הוא משקף את התודעה
הקולקטיבית של האומה, ואת
הקשר ההיסטורי והתרבותי
המייחד לה.

שם קיבוצי הוא שם משפחה

השם הקיבוצי הוא זה שמייצג את
האומה כולה, ומהווה את
הבסיס לזהות הקיבוצית.
הוא משקף את התודעה
הקולקטיבית של האומה, ואת
הקשר ההיסטורי והתרבותי
המייחד לה.

,”   ”   ”   ”   ”
 ,”   ”   ”   ”   ”

לכל אדם מספר זהויות קיבוציות

,   .
 ,
 .
 ,   .
 .
 ,
 /   /
 .

נכונות האדם למות על מזבח זהותו

.
 ,
 .
 .   —   ,
 ,
 .
 ,   ,
 .
 -       ,
 ,
 .
 .

חשיבותה של פוליטיקת הזהויות בעת החדשה

, ,
 .
 .
 .

זהות לאומית מודרנית היא זהות קיבוצית טריטוריאלית

" " " "
 .
 ,
 ,
 : .
 ,
 .
 , -
 , ,
 , ,
 .
 .
 , - - ,
 .

Nation

" " " ") " " " "
 , " " " "
 " , " " " " ,
 , " " " " "
 , " " " "
 .(

שם הארץ קובע את זהותה הטריטוריאלית

/

:

.

/

,

," ")

,

,

:

,

,

,

" "

,

,

,

,

.

,

.

,

—

," "

,

—

,

,

) . ,
 , (. ,

גורמים נוספים המשפיעים על הזהות הלאומית

,
 .
 ,
 , , , ,
 , -
 , , , ,
 , , ,
 , , , -
) .
 , , - (,
 , ,
 .
 , , ,
 , , , , ,
 , , , , , , ,
 , , , , , , , ,

, , .
 ,
 .
 ,
 .
 , *
 ,
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 -
 .
 ,
 ,
 -
 .
 .
 ,
 -
 , , .
 -
 , " ,
 .
 -
 ,
 , .

,
 ,
 .
 ,
 ,
 ,
 ,
 .
 -
 -
 ,
 -
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,

זהות לאומית היא זהות אנטי-אימפריאלית

,
 -
 -
 .
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,

,
 .
 ,
 .
)
 . - , (

הזהות הלאומית היא דמוקרטית-ליברלית

,
 .
 " , , " .
 .
 —
 .
 —
 , , , .
 , , , .
 , , , , , .
 .
 , .
 , , , .

, , .
 .
 .(" , ")
 , ,
 . ,
 , ,
 , ,
 . , -
 , " " " "
 . " " ,
 , " " .
 , .
 , ,
 . ,

התקופה הרומית-ביזאנטית: קללת אדריאנוס

, ,
 , ,
 , ,
 - ,
 , " " ,

, - .
 .
 , .
 .
 -
 ,
 , ,
 . -
 - " " " "
 (" ")
 .( )
 " "
 , -
 , -
 .
 , .
 , .
 ,
 , ( )
 ,( )
 .

’
.
,
.
,
.
,
.
,
.
,
.
,
.
,
.
” ,”   ”   .   ,”
.
.
,
,
,
.
?
:
,
:
,
:
2.
:
...

התקופה המוסלמית: אובדן זהותה הלאומית של הארץ

” ”
 ,
 .
 ,
 ,
 .

(1099-640)

” ”) “ ”
 “ ”
 , (“ - ’ ”)
 . (“

(1260-1099)

” —
 , . “ ”
 ,
 , “ ”
 , “ ”
 , “ ”
 , “ ”
 .

(1917-1260)

” ”
 ,
 ,
 , (, ’)
 . , , , :
 .
 ,
 : , ,

,
 .
 , ;
 ;
 ,
 .
 ,
 ,
 , ,
 , ,
 , , ,
 .
 , , ,
 .
 3 .

אימפריאליזם כאידיאולוגיה אסלאמית מוצהרת

7- , -
 ,( ) 20-
 ,
 , -
 .
 -
 , .
 - .
 ,
 .
 -
 ,

,
 •
 •
 ,
 ,
 :
 , " " (" ")
 , " , "
 , • , ,
 ,
 •
 ,
 • , —
 , • —
 • ,
 ,
 • ,
 — : • ,
 , ,
 — — ,
 , " — ,
 , ,
 • ,
 , "

, " - "

 . ,

 ' —

 - ,

 .

 .

 ,

 , .

 ,

 .

 ,

 —

 ,

 .

 ( ) :

 , ( ) ; (" - ") " "

 "

 , . (" - ") "

 "

 " " " , "

 .

 — ,

 .

, , ,
 .
 " ,
 " " " ;"
 ,
 .
 .
 " " "
 . - - ,
 . " "
 - , - , -
 . -
 " " " " " " " "
 , ( ) :
 ( ) ;
 ,
 . - ,
 .
) ' ,
 (,) , (,
 ,
 - ' -
 ,
 . ( )
 . -

,
 , 7-
 ,
 ")
 , . (" ' ,
 ,
 . , (" ")
 ,
 . , , —

לידת העמים המודרניים במזרח התיכון

,
 ,
 . —
 :
 ,
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 .
 / / ,
 ,
 ,
 .

,
 .
 , " "

,
 ,1947 " " , .

," " " " " " " " "

242 " ." " " , " "

, 20 ,1967 " "

," "

" , : "

, ." , ."

, , , .

," " , .

.(, , ,
 ,1948- ,
 " " ,
 " " ,
 19 . ,
 , 1967
 .
 ,
 .
 , :
 : , :
 .1948
 , ,
 .
 ,
 " " ,
 ,
 , , ,
 .
 , " " ,
 , -
 ,
 ,
 , .
 — ,

, ,
, .
, ,
:
,
,
, .
, ,
, ,
, .
,
, .
, ,
, .
20- ,
, .
, ,
, .
, ,
— ,
, .
, ,
, .
, ,
, .

, :
 , .
 , ,
 , ,
 , .
 , :
 : ,
 .1948

, - .
 , ,
 , .
 , ,
 ( )
 :
 , ,
 , , ...
 , , .
 , , ,
 , .
 , ,
 , ,
 , ,
 , .
 5 .

, :
 . — ,
 ; ,

, ;
 .

?

,1947-

. , ,
 ?

. ?
 .

" " " "
 " " ,
 " " ,
 " "

. , ,
 , ,
 . , ,
 , ,
 . ,
 . — ,
 .

,
 ,
 ,
 , — ( )
 , " " " "
 , "
 ,

הזהות הערבית היא מוקד ההזדהות

, . , ,
 .
 .
 ,
 , , .
 .
 , :
 -
 ;
 .
 , ,
 , " , " , " " "

האתוס הפלשתיני הוא אתוס אנטישמי

האתוס הפלשתיני הוא אתוס אנטישמי. אתוס זה מבוסס על אמונה כי היהודים הם אויבם הטבעי של הפלשתינים, וכי עליהם להיכחד. האמונה הזו היא שורשית בתרבות הפלשתינית, ונחשבת לאחד מן העקרונות המרכזיים שלה. אתוס זה מתבטא באמצעות מסורת, מנהגים, ודיבורים שונים, ויש לו השפעה ניכרת על חיי היומיום של הפלשתינים. אתוס זה הוא גם אחת הסיבות העיקריות להתנשנות ולכאורה לרדינות של הפלשתינים כלפי היהודים, ויש לו תפקיד חשוב בהקמת המדינה הפלשתינית. אתוס זה הוא גם אחת הסיבות העיקריות להתנשנות ולכאורה לרדינות של הפלשתינים כלפי היהודים, ויש לו תפקיד חשוב בהקמת המדינה הפלשתינית.

, - - ,
 .
 . , . ,
 . ,
 ,
 .
 , - ,
 . — ,

סימטרייה כוזבת

.
 , ,
 " " .
 -
 , .
 -
 ,
 .
 .1948 " " — ,
 - -
 , .
 - ,
 .
 — ,
 . ,

: ' , , .

— 1974

' — " " ,

8 .

, , ,

, , ,

, , ,

.

, " " , " ,

, .

.

פרק ה: הזהות הערבית היא דת מזויפת

הזהות הטריטוריאלית זרה למסורת הערבית-מוסלמית

.

.

, , , :

.

—

—

.

—

.

,

,

,

,

:

,

... - ( )...

...

,

,

,

9.

,

—

,

."

."

— " " " , "

,

.

הזהות הערבית היא תוצר של היסטוריה מזרח-תיכונית

, .

,

.

.

,

,

,

,

.

,

.

:

,

.

" "

" "

,

.

,

.

הפרדת הזהויות הקיבוציות במערב

,

.

.

.

, 100-

,
 .
 — , ,
 .
 . . — .
 . — — .
 . — — ,
 — — — .
 , , .
 .
 ,
 . " " " "
 — — ,
 . — :
 , — " " — ,
 , , /,
 .

הזהות האסלאמית היא הזהות השלטת במזרח התיכון

ההגדרה של הזהות האסלאמית כהגדרה שלטת במזרח התיכון, נובעת מהעובדה שרוב התושבים במזרח התיכון הם מוסלמים. זהו המצב גם בארצות כמו ישראל, שבה יש אוכלוסייה מוסלמית גדולה, וגם בארצות כמו סוריה, שבה יש אוכלוסייה מוסלמית גדולה. המוסלמים הם האוכלוסייה השלטת במזרח התיכון, והזהות האסלאמית היא הזהות השלטת במזרח התיכון.

ההגדרה של הזהות האסלאמית כהגדרה שלטת במזרח התיכון, נובעת מהעובדה שרוב התושבים במזרח התיכון הם מוסלמים. זהו המצב גם בארצות כמו ישראל, שבה יש אוכלוסייה מוסלמית גדולה, וגם בארצות כמו סוריה, שבה יש אוכלוסייה מוסלמית גדולה. המוסלמים הם האוכלוסייה השלטת במזרח התיכון, והזהות האסלאמית היא הזהות השלטת במזרח התיכון.

הלאומיות המודרנית היא אנטיזה לאימפריאליזם האסלאמי

הלאומיות המודרנית היא אנטיזה לאימפריאליזם האסלאמי. האימפריאליזם האסלאמי הוא תוצאה של התהליך שלטתי של האסלאם במזרח התיכון. האימפריאליזם האסלאמי הוא תוצאה של התהליך שלטתי של האסלאם במזרח התיכון. האימפריאליזם האסלאמי הוא תוצאה של התהליך שלטתי של האסלאם במזרח התיכון.

הלאומיות המודרנית היא אנטיזה לאימפריאליזם האסלאמי. האימפריאליזם האסלאמי הוא תוצאה של התהליך שלטתי של האסלאם במזרח התיכון. האימפריאליזם האסלאמי הוא תוצאה של התהליך שלטתי של האסלאם במזרח התיכון. האימפריאליזם האסלאמי הוא תוצאה של התהליך שלטתי של האסלאם במזרח התיכון.

,
 . , , " ' "
 ,
 .
 .
 ,
 ,
 .
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .

האתוס הפן-ערבי כמנוף לצבירת עוצמה פוליטית

,
 ,
 .
 ,
 .
 - -
 ,
 -

, . , - ' ,
 , -
,
,20- ,
, .
, ,
, , .
, ,
" " ,
" —
 ,
, -
, , .
, ,
 , -
, ,
 , ,
 , .
 ,
 .

הזהות הערבית היא "דת מזויפת"

- -

,

.

. ,
,
. ,
,
,
, .
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
," "
,
,
,
,
,
,
,
:
,
10 .

," ") :
," " -
")
,"
."
- , . ,

. - — -
 ,
 .
 , -
 , - .
 - - -
 , - - ,
 , , .
 , -
 . — ,
 ,
 , (" ")
 ,
 " " " " " "
 " " "
 .
 -
 , , ,
 , , ,
 ,
 : .
 ,
 : : ' ,
 ,
 - :
 11 .

האתוס הפן-ערבי הוא אתוס אימפריאלי

-

, -

. -

, , , -

, , ,

, ,

.

.

פונדמנטליזם – שיבה אל הזהות האסלאמית

.

,

, - ,

,

,

, - - -

,

.

,

.

,

.

, ,
 , , .
 , ,
 , - , .
 , -
 .
 . ,

ניצחון החמאס וחיזוק הזהות האסלאמית בארץ

,
 —
 , .
 , ,
 ,
 - ,
 ,
 " " ,
 ,
 , .
 ? ,
 ? ,
 :
 ,
 20- ,
 30- .
 , .
 , .
 , .
 .

. ,
     , ,
             . ,
             , ,
             , , ,
             , " " ,
             . ,
             . ,
             , ,
             . ,
             , ,
             . ,
             . ,
             , (- -) " " ,
             , ,
             , (" ' ") ,
             , ,
             . ,
             , ,
             . ,
             , ,
             . ,
             , ,
             . ,
             , ,

. - .
 . - :
 ,
 - ,
 .
 ,
 . -
 - ,
 .
 - ,
 ,
 .
 - ,
 ,
) ,
 , (,
 .
 ,
 , .
 - -
 . - -
 :
 ; ,
 - ,
 ; ,
 , -
 . -

פרק ז: הבדיה הגנטית

זהות לאומית, היסטוריה וארכיאולוגיה

ההגות האנטי-סוציאליסטית והנאו-נאצית של הימין הקיצוני בישראל, אשר התפתחה במהלך שנות ה-90 וה-2000, נשענת על מסגרת תאורטית רחבת היקף. מסגרת זו מנסה להסביר את המציאות הישראלית כהתנגשות בין שתי תרבויות עתיקות, הארץ הקדומה והארץ החדשה. המסגרת מתבססת על תאוריית ה"התנגשות התרבות" של האנתרופולוג האמריקאי ג'וזף לואיס בלוז'ה, אשר טוען כי התרבות היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות שונות, ושהתרבות החדשה היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות אלו. המסגרת מתבססת גם על תאוריית ה"התנגשות התרבות" של האנתרופולוג האמריקאי קליבטון קליפורן, אשר טוען כי התרבות היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות שונות, ושהתרבות החדשה היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות אלו.

המסגרת התאורטית של הימין הקיצוני בישראל מתבססת על מסגרת תאורטית רחבת היקף, אשר מנסה להסביר את המציאות הישראלית כהתנגשות בין שתי תרבויות עתיקות, הארץ הקדומה והארץ החדשה. המסגרת מתבססת על תאוריית ה"התנגשות התרבות" של האנתרופולוג האמריקאי ג'וזף לואיס בלוז'ה, אשר טוען כי התרבות היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות שונות, ושהתרבות החדשה היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות אלו. המסגרת מתבססת גם על תאוריית ה"התנגשות התרבות" של האנתרופולוג האמריקאי קליבטון קליפורן, אשר טוען כי התרבות היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות שונות, ושהתרבות החדשה היא תוצאה של התנגשות בין שתי תרבויות אלו.

הבדיה הגנטית

הבדיה הגנטית היא תהליך של זיהוי וקביעת קרובי משפחה באמצעות ניתוח דגימות של DNA. תהליך זה מבוסס על העובדה שכל אדם נשתייך לאוכלוסיה גנטית ייחודית, וניתוח הדגימות מאפשר לזהות קרובי משפחה באמצעות השוואת הדגימות. תהליך זה נעשה באמצעות ניתוח של סמנים גנטיים, כגון מיקרוסאטליטים, אשר הם אזורים של DNA המשתנים במהירות בין אנשים שונים. תהליך זה נעשה באמצעות שימוש במעבדה גנטית, וניתוח הדגימות מתבצע באמצעות שימוש במכשירי ניתוח גנטיים, כגון סקוורנסינג. תהליך זה נעשה באמצעות שימוש במעבדה גנטית, וניתוח הדגימות מתבצע באמצעות שימוש במכשירי ניתוח גנטיים, כגון סקוורנסינג.

,

,

.

,

דוברי הערבית בארץ הם האנוסים הארץ ישראליים

.

,

,

.

:

,

" "

,

,

,

.

" "

.

"

"

.

,

,

.

,

:

,

.

,

,

.

-

,

,

,

.

.

,

,

.

,

,

.
 ' , ' , ,
 , ' , , ,
 , ' ' !
 ' , ' .
 ' , , ' .
 , ' , ' .
 . , ' , .
 , ' , , ' .
 , ' , ' , .
) , ' , .
 , (, ( ) .
 , ' , , ' .
 , , ' , , .
 - , ' , ' , .
 , ' , ' , .
 , ' , ' , .
 , ' , ' .
 , ' , ' .
 , ' , ' , .
 ?

,1905 ,

.

" - -

, - -."

,

:

.

-

-

—

...

,

,

-

,

—

," " ,

15 .

ההוכחה הגיאוגרפית-דמוגרפית

,

—

, / /

,

.

—

( ) :

( ) ;

,( )

-

—

-

,

.

,

.
 ,
 ,
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 :
 — — ( )
 — ,
 , " ( )
 ,
 ")
 " ,
 , (29/
 , ")
 , (18/ "
 .
 ,
 .

" ,) . ,
 .(,29/
,) ( )
, , , , , ,
, ( )
- ,
, - ( )
, , .
, - ( )
, .(-)
,)
, ,( )
, - , .
90%- , ,
 . 19-
,
 .
,
 ,
 .
) ." " .( )
) ( )

.)
 ,
 (" "))
 ,
 . -
 ,
 ,
 .

ראיות לשוניות: רציפות שמות היישובים בארץ

·
 - , ( ) - , ( ) , ( ) , ( )
 (, " ") - , (-)
 ,
 " " . , " "
 - ' , , , -
 -
 , " ' " " " .
 ,
 , " " " - " :
 , " " " " ;
 , " ' " ;
 .
 ,
 .
 ,

,
 , - ,
 . - ,
 — ,
 ,
 .

ראיות לשוניות נוספות: מילים עבריות וארמיות בשפה הערבית

" " ,
) . ,
 , .(,19-

— —
 .

ראיות תרבותיות: רציפות מנהגים ומסורות

, .
 , .
 - " " ( ) " "
 ,
 .
 ,

· , —

ראיות גנטיות

, ,
, ,
, ,
, ,
·

עדויות חיות

, ,
, ,
, ,
·

הזהות הגנטית אף היא מזויפת

, ,
· ,
· ,
, ,
— ,
· —

מהגרי 1948 הם תושבים חוזרים – לא פליטים

-

”

” — ”

”

,

,

.

.1948

1948

—

,

.

,

.

.

,1947

,

.

,

.

,

.

,

.

,

.

,

.

—

,

.

"עבורנו, נושא הפליטים הוא הקלף המנצח, שמשמעותו – קיצה של ישראל"

,
 , .
 .
 . ,
 1948 :
 . ,
 , :
 .
 , 1948
 . ,
 ,
 ,
 , " "
 .
 , 1948
 ,
 ,
 1948 . ,
 . ,
 ,
 .
 . , ,
 ,
 ,
 .
 , 1948
 ,

, - , .
 , . , ,
 , ,
 , .
 ,
 , —
 , 1948
 . ,
 . ,
 ,
 1948 ,
 ,
 . ,
 1948 ,
 ( ) ,
 , .
 : ,
 .
 , , " ,
 , " :
 16 " — ,
 1961 .
 " , ,
 17 " ,

פרק ט: שלום כוזב

שלום תמורת ויתור על הזהות הלאומית

השלום, כפי שנקרא, הוא לא משהו חדש. זהו מושג עתיק, אך במאהב ה-20, הוא הפך למובן מאלף. המושג של "שלום" נחשב למרכיב מרכזי בתודעה הציבורית. עם זאת, ישנם מי שהתחילו לראות בו לא רק מושג אלא גם כלי. הם ראו בו דרך להשיג מטרות אחרות. הם ראו בו דרך להשיג שלום תמורת ויתור על הזהות הלאומית.

המושג של "שלום" נחשב למרכיב מרכזי בתודעה הציבורית. עם זאת, ישנם מי שהתחילו לראות בו לא רק מושג אלא גם כלי. הם ראו בו דרך להשיג מטרות אחרות. הם ראו בו דרך להשיג שלום תמורת ויתור על הזהות הלאומית.

המושג של "שלום" נחשב למרכיב מרכזי בתודעה הציבורית. עם זאת, ישנם מי שהתחילו לראות בו לא רק מושג אלא גם כלי. הם ראו בו דרך להשיג מטרות אחרות. הם ראו בו דרך להשיג שלום תמורת ויתור על הזהות הלאומית.

המושג של "שלום" נחשב למרכיב מרכזי בתודעה הציבורית. עם זאת, ישנם מי שהתחילו לראות בו לא רק מושג אלא גם כלי. הם ראו בו דרך להשיג מטרות אחרות. הם ראו בו דרך להשיג שלום תמורת ויתור על הזהות הלאומית.

עבור שלום לא צריך לשלם

, " " ,
 - .
 , .
 , .
 , .
 , , , .
 , , .
 , .
 , .
 .20-
 , , , .
 , , .
 , .
 : , . ( )

, ( ) ;
 . - ,
 , ,
 - , ,
 , , ,
 .
 ,
 .
 ,
 . ,
 , , ,
 . ,
 . ,
 ( ) ; ( ) :
 ( ) ;
 , , *
 .
 " , " ,
 , , ,
 , * ,
 " " " "

לאומיות דמוקרטית כמכשיר לאכיפת השלום

, ,
 , ,
 .
 ,
 " " ,
 , .
 , - ,
 .
 . , ,
 , -
 - - , .
 , . ,
 , - ,
 .
 , ,
 , - ,
 , .
 ,
 , .
 . -
 . , ,
 , 20- ,
 , 20-
 .
 ,
 . ,
 , "

, , .20-
.
.
,
.
,
.
,
.
,
.
.

העולם הערבי-מוסלמי אינו רוצה בשלום

" "

" "

.20-
, " "
") " ' " "
, ("
.
,
,
.
,
,
- " "
, .

— " " ,
 .
 (" ")
 , ' ,
 .
 ,
 ,
 :
 - - ,(" ' ")
 .(" " " ")
 , ,
 " " ,
 " " .
 ,
 . ,
 ,
 ,
 ,
 " " ,
 " " ,
 ,
 " " ,
 " " ,
 .
 " ,
 " ,
 .
 ,
 " ,
 - ,
 ,
 ,
 .
 - (" ' ") ,

- -

”

’

,’ (“ ”)

’

.” (“ ”)

.

’

.

’

.

-

.

המזרח התיכון כזירה של הפשע המאורגן

— ’ ” ” , ”

’

’

’

’

’

”

’

’

’

’

.

,20-

,

.

,

,

"

,

-

,

,

,

-

,

.

-

,

( )

,

-

,

.

-

.

,

,

"

"

"

,

.

,

.

,
 ,
 ,
 .
 ,
 -
 -
 ,
 ( )
 ,
 " " .
 ,
 " ,
 .
 —
 .
 —
 ,
 ,
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 —
 ,
 ,
 .(—)
)
 ,
 ,(

90%-

19-

) .

.(

—

·
:

—

/

·
,
·
,
,
—
·
—
·
·
—
·
,
,
·

עם ישראל אינו יכול להיות כובש בארצו

·
,
·
,
·
,
·
,
·
,
·
,
·
,
·
—
,

.
 ,
 . - -
 , :
 , -
 , .
 . ,
 " ,
 . - ,"
 ,

שחרור ארץ ההר מהכיבוש הערבי-מוסלמי

,
 - , - .
 . ,
 , , ,
 , , ,
 . ,
 , ,
 " : , ,
 ' , " ") " ...
 . , .(
 , ,
 . , ,
 , " " ,
 , . ,
 , . ,

,
 ,1948 1880
 ,1948 , .
 . ,
 , — 1967 , ,
 .
 , , ,
 , .
 .

פרק יא: הסכם אוסלו – סוס טרויאני לישראל

מצעד האיוולת של ממשלות ישראל

התהליך החל ב-1993, כאשר נחתם הסכם אוסלו בין ישראל לבין הפלסטינים. הסכם זה נחשב לאחד מהסכמים החשובים ביותר בתולדות ישראל, והוא נחשב ל"סוס טרויאני" שבו נכנסו הפלסטינים לישראל. ההסכם נחתם על ידי ראש ממשלת ישראל דאז, יצחק רבין, וראש ממשלת הפלסטינים דאז, יאסר ערפאת. ההסכם קבע את הקמת הרשות הפלסטינית, וקבע את גבולותיה. ההסכם גם קבע את הפסקת האש בין ישראל לבין הפלסטינים. ההסכם נחשב ל"סוס טרויאני" שבו נכנסו הפלסטינים לישראל.

תוכנית השלבים והסכם חודייבייה

התוכנית השלבים היא תוכנית שהוצגה על ידי ישראל ופלסטינה ב-1993. התוכנית קבעה את הקמת הרשות הפלסטינית, וקבעה את גבולותיה. התוכנית גם קבעה את הפסקת האש בין ישראל לבין הפלסטינים. התוכנית נחשבת לאחת התוכניות החשובות ביותר בתולדות ישראל, והיא נחשבת ל"סוס טרויאני" שבו נכנסו הפלסטינים לישראל. ההסכם חודייבייה נחתם ב-1994, והוא קבע את הפסקת האש בין ישראל לבין הפלסטינים. ההסכם גם קבע את הקמת הרשות הפלסטינית, וקבע את גבולותיה. ההסכם נחשב לאחד מהסכמים החשובים ביותר בתולדות ישראל, והוא נחשב ל"סוס טרויאני" שבו נכנסו הפלסטינים לישראל.

:

.1974-

[ ] .

18

10- ,

,1994

628-

[ ]

19

"

"

15-

,2002

- " " ,
 . ,
 ,1993

- , , .
 ,1966 30-

" " . " "
 " " : " "

• .
 •
 ...
 20

הסכם אוסלו – סוס טרויאני לישראל

, , ,
 , , ,
 " " , ' ,
 " " ,
 . " " "

" , 10
" "

," "
1948

, ' , "

:1999 " " , -

21

," "
" "

:1996 9-

[ ]

22

” ”
:2001

’
— —
23
,2001
:

,
...
,
...
22%
,

24
.

’
” ”
”
”
”

: , , " ... "

.

. " 25 "

. " 1994 , , , ' ."

" 1996 , 26 "

, , " , " , - - , 27 "

: , 1996 ,

, , , .

, , .

. 28

פרק יב: אסור לתת לגיטימציה לבדיית פלשתיין

"מדינה פלשתינית תקום על חורבותיה של מדינת ישראל"

,
.
,"
:
,
,
.
—
,
:
,
.
—
,
,
—
,
,
,"
,"
,"
,"
,
:
— " "

•
,

29

,

1978-

:

,

•••

30

,

"

,

,

"

"

"

, ' ,
 : ,
 (25,000-)

, ;
 ; —
 , ;
 , — ;
 , ,

31 . " "

, ,
 , : ,

32 .

, ,
 , ,
 : " "

— — , " " ,
 , ( ) ...

, :
 33 . ,

, , , , ,
 , , , , .
 , , , , ,
 ? , , , ,
 , , , , ,
 . , , , , ,
 , , , , ,
 ? , , , , ,
 , , , , , ,
 . , , , , ,
 - , , , , ,
 , (-) , , , , ,
 . , , , , ,
 " , , , , ,
) , , , , , ,
 . , , , , , ,
 , , , , , , ,
 . , , , , , , , .

שני תרחישי השמדה

( ) :

· - ( ) ;

, , - · ,

, : ,

- ·

, ·

, , ,

, · ,

, · ,

, - - - · ,

· ,

- , - -

, ·

” ”

, , ·

·

, -

, ·

· ,

,
 -
 ,
 ,
 ,
 ,
 .

סכנת ההקצנה וההתבדלות בגבולות הקו הירוק

,
 .
 ,
 .
 ,
 "

?

?

,
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .

•
,
,
•
•
•
,
,
,
•
,
- -
"•
•
,
•
,
•
•
•
•
•
•

חלק ב:

המאבק על זהות הארץ ותושביה

,
. ,
,
- - - - -
.
;
-
.
,
.
,
.
,
.
,
.
:
-
,
,
,
),
(
,
-
.
,
BBC- **CNN-**
,
:
-
.
-
,
.

שחרור המזרח התיכון ממורשתו האימפריאלית

- , " "

. ,

- . ,

,

-

, - -

.

- ,

. ,

.

, :

. , , ,

)

, (

.

.

, /

,

.

,

— ...

• ,

, ,

... ”

, .. ,

, ,

...

,

,

,

35

.

מלחמת המפרץ והתחזקות הזהות הטריטוריאלית באזור

,

” -

.”

,

,

,

,

,

,

,

,

.

, - .

, - ,

( )

, - .

"

"

"

"

, , , .

, , .

, - ,

, " " .

, , -

, ,

, , .

" .
 , /
 . ,
 . ,
 ,
 .
 . ,
 , ,
 , ,
 ,
 " — ,
 ."

מדינה אחת בארץ אחת לעם אחד

,
 ,
 . -
 ,
 .
 ,
 . -
 —
 ,)
 .(

’ , , .
- , .
—
.
-
.
, , -
, .
, .
, .
, .
.” : “

החייאת חזון ארץ ישראל השלמה

. ,
. ,
, .
, .
—

,
• ,
,
• ,
, ,
, " ,
, , ,
• ,
, ,
" ,
, • ,
, , ,
" " ,
, ,
• ,
— ,
•

מזרח תיכון חדש ?

• , , ,
• ,
• ,
• ,

,)
, .(
, .
19- .
, .
.
,
.
, ,
, ,
, .
, ,
, ,
, .
, ,
, ,
, ,
, ,
, .
, .
, ,
, ,
, ,
, .
, ,
, .
, ,
, ,
, .
, ,
, .

פרק טו: טרנספורמציה – שיבה לזהות הישראלית

טרנספורמציה, לא טרנספר

,

,

.

.

,

.

,

.

-

—

,

,

,1947

,

,

,

.

—

,

,

,

,

:

?

?

.

,

,

," "

,

.

,

.

· , :
,
,
·
· ,

המאבק הנוכחי הוא על זהות הארץ ותושביה

,
—
· ,
·
" —
· — , —
· ,
,
,
:
,
— ,1987 ,
,
:

,
 ,
 :
 ,
 ,
 ...
 37
 ,
 ,
 ,

· , , , - ·
, , , ·
, , — , , ·
, · , ,
, , , ·
, , ·

פרק טז: התחברות – תוכנית השלבים הישראלית

התחברות – תוכנית השלבים הישראלית

— ?

?

?

.

.

,

,

.

.

.

.

,

,

-

,

.

,

”

,

-

,

.

,

.

;

;

;

.

,

:

,

-

;

—

.(31

)”

”

יהודה ושומרון תחילה

,

.

,

• , , , , ,

,

• , , , , ,

,

• , , , , ,

,

• , , , , ,

,

• , , , , ,

,

-

•

• , , , , ,

,

• , , , , ,

,

• , , , , ,

,

• , , , , ,

,

-

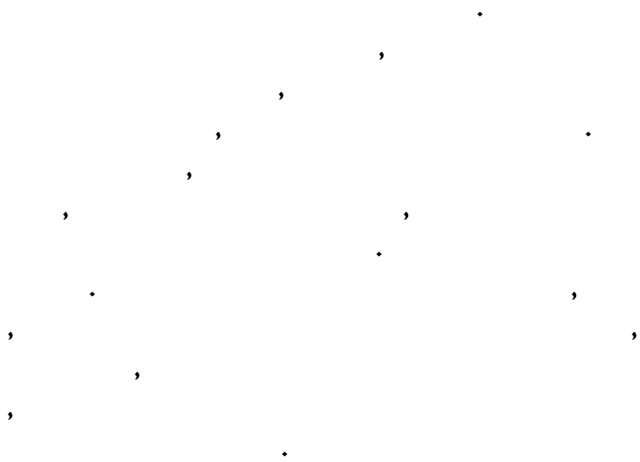
,

.

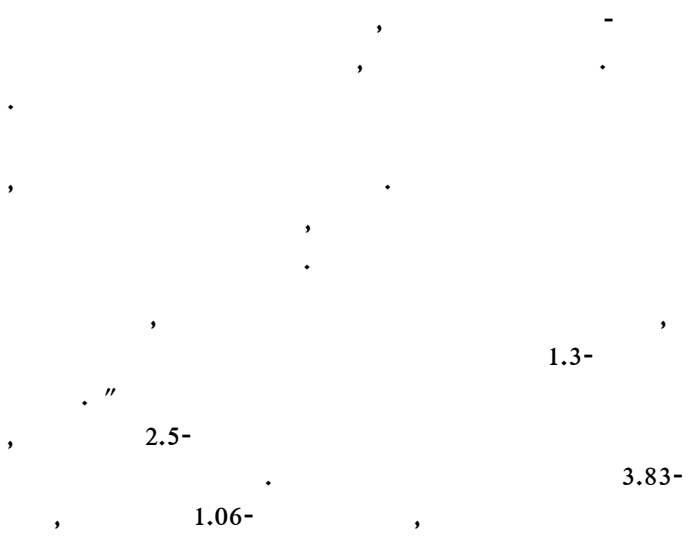
,

.

,

מספר דוברי הערבית ביו"ש קטן בהרבה ממספרם הרשמי

1.5-

38

1.06-

ירושלים מאוחדת ומשותפת

,
 , , .
 , .
 ,
 .
 ,
 .
 / , -
 , ,
 , .
 ,
 , .
 .

השבת שמות היישובים הערביים למקורם העברי

.
 ,
 ,
 , -
 ,
 ,
 " - " .
 ,
 " " ;
 , " " " " ;
 ! " ' " ;
 ,
 .

,
 ,
 ,
 .
 ,
 ,
 ,
 .
 " ,
 - (10 ') "
 .
 .
 ,
 .
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 " " -
 .
 - ,
 ,
 ,
 -
 .
 .
 -
 .

, , ,
.

,1948-

39 .

. ,
. ,
. ,
. ,
. ,

) 20-

, - (,
, ,
, ,
, ,
, ,

מהשתלבות אזרחית להשתלבות לאומית

. ,
, .

— ,
 ,
 " .
 ,
 .
 , 19
 .1948 ,
 ,1967 ,
 . ,
 ,
 .
 ,
 .
 , " "
 . " "
 . " "
 .

תוכנית ההתחברות כמדיניות פנים

,
 .
 ,
 ,
 .
 .
 .
 ,
 .

,
.
,
.
,
.
,
.
,
.
,
.
,
.
?
?
?

שוק תיירותי משותף

,
.
.
,

(1)

(2)

(3)

חוק יסוד: זהות המדינה ותושביה

,
 ,
 ,
 : " " ,
 . (" " –) ". ,
 . /
 ,
 . ,
 , , ,
 ,
 - - -
 . ,
 ,
 ,
 ,
 : , ,
 . ,

”

:

”

”

”

.

:

,

.

:

.

.

,

.

,

:

.

,

:

.

,

.

.

”

,

.

.

-

:

”

,

-

,

,

.

.

,

.

:

. , .
 , ,
 . ,
 , .
 , ,
 , ,
 .

המשרד לקליטת האנוסים הארץ ישראליים

,
) , (,
 , .
 , ,
 , " ,
 ,) .
 (" " -
 , ,
 .
 ,
 , ,
 , " ,
 , " 1952- " ,

- "

— 1950

יחסי דת ומדינה

,
, , ,
, :
,
, ( ) ,
,

:

, ,
40 . ,

,

,

, .

-

,

, ,

.

,

-

-

, ,

.

.

זהות ישראלית-יהודית – לא זהות כנענית-עברית

.

.

,
.
, , -
,
,
)
,(
-
.
, :
.
, ,
, ,
.
.
- ,
, ,
.
" ,
, ,
.
, -
, ,
.
.

זהות ישראלית רזה ומלאה

, - , , .
- , .
" " ,
" " ,
, , , , , , ,
, , , , , , ,
,) , .
(
, .
, , ,
, , .
, .
, , , , , .
, , , , , .

, " : ,
) " ( ) " , (14 ,
 ,) " , (11.
 ,
 ,
 .
 ,
 , -
 . -

זהות מודרנית היא זהות רב ממדית

, - :
 ,
 . -
 .
 ,
 - ,
 . -
 , - ,
 .
 ,
 ,
 ,
 .

, - /
 . -
 , .
 , - - ,
 , - " " -
 ( ) ,
 .( )
 ,
 .
 ,
 , -
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 -
 ,
 .

התחברות כאסטרטגיה לאומית

		:	
			1
			2
258 ' ,			3
	10 ' ,		4
31.3.1977	Trouw		5
			6
	331-332 ' ?		7
		331-332 ' ,	8
92 ' ,			9
91 ' ,			10
	14 ' ,		11
	314 ' ?		12
	9 ' ,		13
26 ' ,			14
.	;		15
			16
	35		17
	42 ' ,		18
	73 ' ,		19
		71-72 ' ,	20
		76 ' ,	21
		77 ' ,	22
		77 ' ,	23
		78 ' ,	24
		78 ' ,	25
		78 ' ,	26
		79 ' ,	27
		79 ' ,	28
		80-81 ' ,	29
	267 ' , -		30
		255 ' ,	31
		232 ' ,,	32
16 ' ,			33
			34
	60 ' ,		35
		1.3.02	36
23 ' ,			37
	22.5.05 ,		38
			39
67 ' ?			40
391 ' ,			41
18 ' ,			42
		18 ' ,	

ביבליוגרפיה

" ,
 (" " –) 2006 "
 " 2002
 " –) ." –
 " , " " (" "
 " " . " ,
 ,
 : " "
 ,
 " " .
 ,
 " " .
 ,
 -
 , ,
 .
 ,
 ,
 .
 .
 " "
 , . " "
 , " "
 .
 ,

. - - , -
 / / ,
 . ,
 ,
 , , ,
 , , - ,
 , .
 " " " ,
 " " ,
 ,
 , .
 , ,
 , .
 ,
 , .
 , .
 " " " ,
 , , - ,
 . ,
 , , ,
 , , ,
 , , .
 , .

רשימה ספרים ומאמרים שאזכרו בגוף הספר

- מחברות אלתרמן ג', ( ) = 60' . , , .
" , ,
- שלום עברי לארץ מריבה, = ,
: אחרת עיונים בנושאי עבר הווה ועתיד, ( ) , , :
2002 ,
- הערבים אשר בארץ = ,
ישראל,
- איפה הם עשרת השבטים? = ,
- לכירור מוצא הפלחים, = ,
- נגד אפיון, ( ) = ,
" ,
7 , , הפלשתיני,
- אדמת מריבה, מציאות ודמיון בארץ : = ,
1974 , ישראל,
- הערבים בהיסטוריה, 1995 , = ,
- איבדנו כל אשר יקר : = ,
2000 , היה...על שורשיו של השמאל הפוסט ציוני,
- : מהי אומה? : = ,
( ) דיפלומטיה בצל עימות, סוגיות נבחרות ביחסי החוץ של ישראל 1978-1948 ,
1984 ,
- לגנאולוגיה של המוסר, 1975 ,
- האומה בהיסטוריה, : = ,
2003 ,
- ישראל ומדינה ( ) = ,
2001 , ( ) "משחק סכום אפס"
- ארץ ישראל בתקופת המנדט : = ,
" , , ומדינת ישראל, בעיות במשפט הבינלאומי,

1978 , כעת-מחר , = - ,
 פער המיליון : , = ,
 2006 , האוכלוסייה הערבית בגדה המערבית וברצועת עזה ,
 , ערפאת - האיש ומלחמתו בישראל , =
 2004
 , ירדן היא המדינה הפלשתינית , 2004 ,96
 : המוכן המזרח התיכון = ? ,
 , 1997 ,55-54 , לשלום? ,
 : תהליכי חורבן ונומדיזציה בארץ = ,
 ישראל תחת שלטון האיטלאם , 1517-633
 = ,
 : ישראל ומשפחת העמים , מדינת לאום יהודית חכיוות האדם ,
 2003 ,

רשימת ספרים ומאמרים מומלצים

האנוסים הארץ ישראליים, עשרת השבטים

: האדמה לעובדיה וגיור הפלאחים , שמואל אטינגר (עורך) ,
 אומה ותולדותיה , " , "
 : איפה הם עשרת השבטים?
 : הערבים אשר בארץ ישראל ,
 : לבירור מוצא הפלחים ,
 : יאמן כי יסופר: בעיית ארץ ישראל, שורשיה ופתרונה ,
 2006
 : לא ישא אח אל אח חרב , 2006 ,
 : ההתחברות , 2007 ,
 : אל עבר הסמבטיון, מסע בעקבות עשרת השבטים ,
 2003 ,

היסטוריוגרפיה ארץ ישראלית

- גיאוגרפיה היסטורית של ארץ ישראל, למן שיבת ציון ועד הכיבוש הערבי, 1984,
- ארץ ישראל בתקופת המקרא, גיאוגרפיה היסטורית, 1987,
- אטלס כרטא לתקופת המקרא, 1995
- אטלס כרטא לתולדות ארץ ישראל, 1974,
- ישראל והמקרא, מחקרים גיאוגרפיים היסטוריים והגותיים, 1999,
- היסטוריה של ארץ ישראל, ' , 580-238
- קורות עם ישראל, 1995,
- תולדות השלטון הערבי בארץ ישראל, " ( )
- ארץ ללא עם 70-1800, 1997,
- הרהורים על הדמוגרפיה ההיסטורית היהודית בימי קדם ובימי הביניים, ( ) , בנתיבי הגות ותרבות, 1970,
- אטלס כרטא, ירושלים בראי הדורות, 2000
- גבולות ישראל, 1988,
- ארץ רבת גבולות, מאה השנים הראשונות של תיחום גבולותיה של ארץ ישראל 1840-1947, 2001
- מושבת כתר או בית לאומי, השפעת השלטון הבריטי על ארץ ישראל, 1917-1930, בחינה גיאוגרפית היסטורית, 1983,
- ארץ בראי עברה, מחקרים בגיאוגרפיה היסטורית של ארץ ישראל, " ,
- שנים עשר היישובים הגדולים בארץ ישראל במאה התשע עשרה, " , 19,
- ארץ ישראל אין פערגאנגענהייט און געגענווראט, (ארץ ישראל בעבר ובהווה) - " .
- ( ) . תולדות עם ישראל, 1969,
- ( ) : אטלס היסטורי, תולדות העולם, 1993
- ( ) אטלס היסטורי, תולדות עם ישראל, 1993

- : היסטוריוגרפיה ולאומיות, מגמות בחקר ארץ ישראל ויישובה
 היהודי 1881-634, " , ,
- מחורבן הבית השני ועד הכיבוש המוסלמי, ( ) : ארץ ישראל, 1982,
 : היישוב בארץ ישראל בראשית האיסלאם ובתקופת הצלבנים,
 לאור כתבי הגניזה, " ,
- : ארץ ישראל בתקופה המוסלמית הראשונה (634-1099),
 1983, -
- : ישראל ואשור, - 2001,
- : הכפר הערבי ובנותיו, תהליכים ביישוב הערבי בארץ ישראל
 בתקופה העות'מנית, 1994,
- : האוכלוסייה הערבית והמאחז היהודי, תפרוסת וצפיפות בארץ
 ישראל בשלהי התקופה העות'מנית ובתקופת המנדט הבריטי,
 "
- : תיאור גיאוגרפי, היסטורי וארכאולוגי של ארץ ישראל,
 1982,
- : דורות ורשומות, מחקרים ועיונים בהיסטוריוגרפיה הישראלית,
 1978, ,
- ( ) : ארץ ישראל בתקופה הממלוכית, 1992,
 : הגיאוגרפיה ההיסטורית של ארץ ישראל, 1997,
 : ומולדת של איזה היא ארץ ישראל, 2001 ,
- : ראיון אישי עם יעקב בר-און, 10.11.00,
 : היישובים בישראל, 1951,
- : הגירת כפריים לחיפה בתקופת המנדט, תהליך של עיור? 45
 ' : קדם ועָקב, כנען – תולדות ארץ העברים, 2000
 : זאת ירושלים – מראשיתה עד התקופה המוסלמית,
 " ,
- : זאת ירושלים – מהתקופה הצלבנית ועד ימינו,
 " ,
- : ההר המרכזי - יהודה, שומרון, השפלה, בקעת הירדן,
 " ,
- : מבוא ללימודי ארץ ישראל, " ,

- : מישור החוף, אדם וסביבה לאורך הדורות, " ,
- : צפון הארץ, גליל גולן ועמקים לאורך הדורות, " ,
- : אדום ערב וישראל, יהודים ועממי הספר בתקופה ההלניסטית והרומית, 1988 ,
- : הגירה והתיישבות יהודית בתפוצות בתקופה ההלניסטית-רומית, ( ) : , 1982 ,
- : כנען פלשת יוון וישראל, יהודים והערים ההלניסטיות בתקופת הבית השני, 1988 ,
- : ( ) : הפולמוס על האמת ההיסטורית במקרא, " ,
- : אלמנך התנ"ך, הסטטיסטיקה של התנ"ך, 1995 ,
- : מרד בר כוכבא, עוצמתו והיקפו, 1991 ,
- : משיחיות ויישוב ארץ ישראל, 1985 ,
- : פרשת כיבוש הארץ בספר יהושע ובמציאות ההיסטורית, ( ) : , 1990 ,
- : ( ) : מנוודות למלוכה, היבטים ארכאולוגיים והיסטוריים על ראשית ישראל, 1990 ,
- : החשבון הלאומי, 1988 ,
- : ראשית ישראל, ארכיאולוגיה, מקרא , 2003 ,
- : תכנון האוטופיה הציונית, עיצוב ההתיישבות היהודית בארץ ישראל, 1870-1918 , 2001 ,
- : שאלת ארץ ישראל בשנים 1914-1918, מערכת היחסים שבין בריטניה הציונות והערבים, " ,
- : היסטוריוגרפיה ולאומיות, מגמות בחקר ארץ ישראל ויישובה היהודי, 1881-634 , " ,
- Roberto Bachi, The Population of Israel ; 1977
- : ( ) : יוסף בן מתתיהו, היסטוריון של ארץ ישראל, 1982 ,
- : נחלות שבטי ישראל, מחקר בגיאוגרפיה ההיסטורית של ארץ ישראל, 1967 ,

- ( ) : הגירה והתיישבות בישראל ובעמים, ,
1982.
- ( ) : ישראל – עם, ארץ, מדינה, ,
2000 ,
: מולדת וארץ ייעודה, ארץ ישראל בהגות של עם ישראל,
1979 ,
: תולדות ארץ ישראל מהתקופה הפריהיסטורית עד ימינו, ,
1998
- ( ) : סוגיות בתולדות ארץ ישראל תחת שלטון האיסלאם,
" ,
: ערי ארץ ישראל תחת שלטון האיסלאם, ,
1986 ,40

היסטוריוגרפיה שומרנית

- : משומרון לשכם, העדה השומרנית בעת העתיקה,
2003 ,
- : קיצור תולדות השומרונים, . . ,
2001
- , ( ) : ספר השומרונים, ,
2002 ,

זהות ישראלית-יהודית

- : בין דת ולאום, לקראת זהות לאומית ישראלית, ,
1984 ,
: על עם וארץ בלאומיות היהודית המודרנית,
, " , ' 67-53 . ( )
: ציונות והיסטוריה, ,
: זהות כפולה, על המתח בין ארציות לרוחניות בעולם היהודי,
2004 ,
- : המושגים "עם" ו"ארץ" בהיסטוריוגרפיה הציונית עד 1967, :
( ) : בין חזון לרוויזיה, מאה שנות היסטוריוגרפיה ציונית,
1997
- : ישראל כתופעה תיאולוגית, , ' 2003 ,15
: בזכות הנורמליות, , 1964 ,

- : עם, ארץ, מדינה, 1991 ,
 ( ) : אנו היהודים החילונים, מהי זהות יהודית חילונית?
 1999 ,
 ( ) : לאומיות ופוליטיקה יהודית, פרספקטיבות חדשות,
 : מיהו יהודי בזיני מדינת ישראל,
 1976 ,
 : המסע היהודי הישראלי, שאלות של תרבות ושל זהות,
 2006 ,
 : על המשבר בזהות היהודית בישראל, 5 , 1988

זהות אסלאמית, זהות ערבית, היסטוריוגרפיה מזרח תיכונית

- : המיתוס הלאומני במצרים של ימינו, , 3 ' , 1960
 ( ) : דמוגרפיה ופוליטיקה במדינות ערב,
 1995 ,
 : מרכיביה של הלאומיות הערבית בהגותו של סאטע אל חצרי,
 1972 , 2 ' ,
 : האיטלאם וישראל, 1999 ,
 : איטלאם מהו? שכן קרוב שחובה להכירו,
 1998 ,
 : תמורות בעיצוב הזהות הלאומית באידיאולוגיה הנאצרית 1952-
 1970 , 2 , 1971
 : היסטוריה של העמים הערביים, 1996 ,
 : המזרח הקרוב למן מלחמת העולם הראשונה,
 1999
 : לחיות עם האיטלאם – דת, תרבות, היסטוריה, אלימות וטרור,
 2006 ,
 : האיטלאם, מלידתו עד תחילת האימפריה העות'מנית,
 1995 .
 : דת ורצח במזרח התיכון, : . . ( ) רצח פוליטי,
 1998 ,
 : האיטלאם בהיסטוריה, רעיונות, אנשים ומאורעות במזרח התיכון,
 1984 ,

- 1996 , : היהודים בעולם האיטלאם, ,
- 1972 , המזרח התיכון והמערב, ,
- 1997 , : המזרח התיכון - אלפיים שנות היסטוריה, ,
- 2006 , : משבר האיטלאם, ממלחמה מקודשת לטרור רצחני, ,
- 1997 , ( ) : איטלאם ודמוקרטיה בעולם הערבי, ,
- : פרקים בתולדות הערבים והאיטלאם, 1967 ,
- ( ) : האיטלאם ועולמות השזורים בו, " ,
- 2005 , : הצרה עם האיטלאם, קול קורא לדיבור גלוי, ,
- 2005 , : התנגשות בתוך האיטלאם, ,
- 1988 , : מיתוסים פוליטיים ערביים, ,
- סוגיות , : קדושת ירושלים באיטלאם, ( ) ,
- בתולדות ארץ ישראל תחת שלטון האיטלאם, " ,
- 2000 , : אוריינטליזם, ,
- 2001 , : מלכוד, ערביות וערבים מאז 1967, ,
- : החתירה להגמוניה בעולם הערבי, המאבק סביב ברית בגדאד, 1996 ,
- : מחקרים בהתהוות האיטלאם, " ,
- : מוחמד והח'ליפות, המזרח התיכון המוסלמי במאות השישית עד האחת עשרה, 1998 ,
- : תולדות הערבים במזרח התיכון בעת החדשה, ,
- 1987 ,
- : שאלת 'הפילוסופיה הלאומית' במחשבה הערבית החדשה, 1964 ,1 ,
- 1988 , : לקסיקון פוליטי של העולם הערבי, ,
- 1992 ,25 : הגורם האיטלאמי בפוליטיקה של המזרח התיכון, ,
- 2002 ,85 : "הודנה" ו"צולח" אינם "שלום", ,

זהות פלשתינית, ערביי ישראל

- : "לעם ללא ארץ, ארץ ללא עם", 1992, 26
- : ערביי ישראל, "פצצת הזמן" מתקתקת, 1993, 34
- : ערביי ישראל, קווים להתהוותה של אירידינסה, 1999, 67
- : מיתוס המוצא הכנעני של החברה הפלסטינית, 1995
- ( ) : ארץ אחת ושני עמים בה, , "
- : הערבים בישראל, הלנו אם לצרינו? 2002
- : התנועה האסלאמית וניכורם של ערביי ישראל, 1999, 71
- : ערביי ישראל – האמנם ג'יס חמישי? 1995, 42
- : קריאת החמאס של האיטלאם, 1993, 31
- : המנהיגות הפלסטינית בגדה המערבית, 1985,
- " ( ) : התנועה הלאומית הפלסטינית: מעימות להשלמה? 1977,
- : היבטים דתיים, תרבותיים ורטוריים באסטרטגיה הפלשתינית, 1999 67,
- : זיקת ערביי ישראל למדינה פלשתינית, 1997, 55-54
- : מדינה פלשתינית – ההיבט הגיאוגרפי, 1999, 66
- : שתי הערות: "יורדן היא פלסטיין" ו"זכות השיבה", 1994, 38
- : צמיחת התנועה הלאומית הערבית פלשתינאית 1918-1929, 1971,
- : פער המיליון: האוכלוסייה הערבית בגדה המערבית וברצועת עזה, 2006,
- : פלסטינים – עם בהיווצרותו, 1999,
- : ערביי ישראל, בין הפטיש לסדן, 1992
- : ערביי ארץ ישראל, , "
- : "אני שלום אדבר ... והמה למלחמה", 1995, 47
- : הציונות והשאלה הערבית: קובץ מאמרים, 1996,

כסוך ארץ ישראלי, פליטים, ארגוני טרור

- ההתיישבות היהודית וטענת הנישול (1878-1948),
1980 ,
- : אש"פ – דיוקנו של ארגון, 1985 ,
- , : הם לא מפה, 17.8.01 ,
- : זכות השיבה – הונאה ערבית, " " 2000 ,141
- : מישור מול הר, "חוק" מול "פנים", : אחרת 2002
- : קשה להכיר בסרגדיה האנושית, " " 2001 ,142
- : אטלמיות אנטישמית כמכשיר פוליטי, 2000
: ישראל ואתוס הג'יהאד, 54-55, 1997
- : אטלס הסכסוך הישראלי-ערבי, 1980 ,
- : עמדת הערבים בסכסוך ישראל-ערב, 1968 ,
- : איטלאמיקה – טרור המתאבדים, 54-55, 1997
: המפתח בידי הערבים, לפתרון בעיית הפליטים הערביים, ,
1962
- : אדמת מריבה, מציאות ודמיון בארץ ישראל, 1974
( ) : רצח פוליטי - רצח רבין ורציחות פוליטיות במרחק
התיכון, 1998 ,
- : לידתה של בעיית הפליטים הפלשתינים 1947-1949, ,
1999
- : הטרור הקדוש של החזון האטלאמי, 80 2001
: השלום – קריקטורה ערבית, עיונים בדימוי היהודי בקריקטורה,
1996 ,
- ( ) ישראל ומדינה פלשתינית: משחק סכום אפס ( )
2001 ,
- : מאז ומקדם, מקורות הסכסוך היהודי ערבי על ארץ ישראל,
1988 ,
- : ערפאת – האיש ומלחמתו בישראל, 2004
: לראות את הנולד: הגורם הדמוגרפי בראיית אש"ף, :
( ) , דמוגרפיה ופוליטיקה במדינות ערב, 1995

: הטרור של בוגרי אפגניסטן – האיסלאם נגד שאר העולם,
2000,

פתרונות לסכסוך הארץ ישראלי

- חלופת אוסלו: ריבונות פסיפס פתוחה, מדורגת ומבוקרת,
2001 78

( ) : של מי הארץ הזאת?
2006,

: תוכניות פדאליות במחשבה המדינית הציונית 1917-1948,
1993,

: פולמוס החלוקה בתקופת המנדט,
1988,

: הסדרים רב-לאומיים, פדרליים וקונפדרליים,
" , ' ,

: מדינה פלשתינאית, השפעותיה על ישראל,
1991,

( ) : היש פתרון לבעיה הפלסטינית, עמדות ישראליות,
" ,

: ארץ גדולה אחת לשני עמים 44, 1995

: ערביי ארץ-ישראל – עוז לתמורה לאחר פורענות,
1989, 4

: מדינה בדרך, התוכניות הציוניות לחלוקת ארץ ישראל ולהקמת מדינה
יהודית, " ,

- , , ( ) : 7 דרכים – אופציות תיאורטיות
למעמד הערבים בישראל,
1999,

: אוטונומיה,
"

( ) : חלוקת הארץ, ישראלים חושבים על ההתנתקות,
2005

: אופציה ירדנית, ישראל ירדן והפלסטינים,
1987

: כורח ההפרדה,
1999,

שלום, לאומיות, משפט בינלאומי,

: על שלום בין דמוקרטיות,
"

: קהילות מדומיינות,
1999,

- 1984 , יסודות המדיניות הבינלאומית, ,
 לאומים ומדינות, 1980 ,
 : חקר הלאומיות כפנומן היסטורי, :
 ( ) , לאומיות ופוליטיקה יהודית, פרספקטיבות חדשות,
 לאומיות ובינלאומיות, " 1975
 1994 , לאומים ולאומיות,
 : הסדרים רב לאומיים פדרליים וקונפדרליים, " (2)
 : המשפט הבינלאומי האל-מדינתי, 1979 ,
 : המשפט הבינלאומי והמדינה, 1971 ,
 : סמכויות המדינה כלפי פנים, 1972 ,
 , ' : הלאומיות שגברה על מרכס, 1977 ,
 : האזרחות מהי ומה תהיה ? : (1) ,
 , " , 2000 , 55'
 : על ימין ועל שמאל, אשנב לשיח האידיאולוגי בן זמננו, ,
 1999
 : פוליטיקה בין האומות, 1968
 : החברה הבינלאומית בהתפתחותה, קווי יסוד במשפט הבינלאומי,
 1976 ,
 : מהי אומה? : ( ) דיפלומטיה בצל
 עימות, סוגיות נבחרות ביחסי החוץ של ישראל 1948-1978,
 1984 .
 : האומה בהיסטוריה, 2003,
 : ארץ ישראל בתקופת המנדט ומדינת ישראל, בעיות במשפט
 הבינלאומי, " ,
 ' : לאומיות, : ( ) , מדינה
 וחברה, סוגיות בסוציולוגיה פוליטית, 1976 ,
 : לשלום הנצחי, " ,
 : ישראל ומשפחת העמים, מדינת לאום
 יהודית חכיות האדם, 2003 ,